

§ 245

Dnr KS 2025/000734-2

Yttrande- Remiss av lagrådsremiss En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar

Kommunstyrelsens beslut

Yttrandet överlämnas till Klimat- och näringslivsdepartementet som Oskarshamns kommuns yttrande över remiss av utkast till lagrådsremiss En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar.

Jäv

Mathias Karlsson (KLP) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Ärendet

Regeringen har begärt synpunkter från Oskarshamns kommun på utkastet till lagrådsremiss *En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar*. Förslaget innebär en ny process för godkännande av kärntekniska anläggningar, där regeringen gör ett tidigt ställningstagande baserat på en antagen plan. Ändringar föreslås även i prövningen enligt lagen om kärnteknisk verksamhet, bland annat införs möjlighet till förberedande dialog och förhandsbesked. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026.

Yttrande

Oskarshamns kommun ställer sig i huvudsak positiv till de förändringsförslag som presenteras i utkastet till lagrådsremiss. Liksom Kärnkraftsprövningsutredningen föreslår utkastet att kommunens tillstyrkan ska krävas i processen, vilket är av yttersta vikt för kommunen. Detta säkerställer lokal förankring och bibehåller möjligheten till påverkan vid etablering av kärnteknisk verksamhet.

I förslaget om underrättelse vid inkommande ansökan (sida 37) framgår att Regeringskansliet tidigt ska meddela berörd kommun. Oskarshamns kommun ser positivt på att underrättelse sker när ansökan inkommit. I kommunens tidigare remissvar till Kärnkraftsprövnings-utredningen och efterföljande promemoria betonades vikten av att kommunen får tillgång till nödvändig information i god tid för att kunna fatta ett välgrundat beslut om tillstyrkan av planen eller ansökan. Ett enbart formellt meddelande om att ansökan inkommit är inte tillräckligt. Kommunen har förståelse för att utkastet inte anger när ansökan i sin helhet ska tillställas kommunen. Vi vill dock understryka att avsaknad av en tydlig tidpunkt riskerar att fördröja tillståndsprocessen. Kommunens tillstyrkan kan dra ut på tiden om inte kommunen ges möjlighet att ta del av relevant information i god tid och hantera den i enlighet med lokala beslutsprocesser. För att regeringen ska kunna säkerställa en effektiv process krävs att berörd kommun involveras transparent och i ett så tidigt skede som möjligt. Om tidsmässig press läggs på kommunen att tillstyrka en ansökan utan att ha haft möjlighet till korrekt handläggning finns risk att kommunen inte tillstyrker ansökan.

Oskarshamns kommun ser även positivt på att tidsfristen om tre veckor för yttrande över en ansökan tas bort (sida 43). Även om många remissinstanser är insatta i ärendet krävs en grundlig genomgång av ansökan. För kommunen innebär detta dessutom att ärendet måste hanteras i demokratiska beslutsforum, vilket är svårt att genomföra vid en alltför snäv tidsfrist.

I avsnittet om planens giltighet (sida 55) framgår att regeringen får förlänga en plans giltighetstid med fem år i taget, och att berörda kommuner ska ges möjlighet att yttra sig innan förlängning sker.

Oskarshamns kommun anser att detta är positivt. Utifrån resonemanget som förs i avsnittet ser Oskarshamns kommun heller inga problem med att en förlängning av planen inte behöver tillstyrkas av kommunen i fråga.

Avslutningsvis vill Oskarshamns kommun betona vikten av att ekonomiskt stöd till kommunernas roll i tillståndsprövningen av kärntekniska anläggningar säkerställs. Lokal acceptans är avgörande för etablering av ny kärnkraft, vilket innebär att kommunerna måste kompenseras ekonomiskt så att ordinarie verksamhet inte påverkas negativt. Det ekonomiska bidrag som kommuner kunnat ansöka om från Naturvårdsverket under 2024 och 2025 har varit ett positivt tillskott i ett inledande skede. Liknande stöd bör finnas även framöver. Därutöver kan ytterligare ekonomiskt tillskott samt andra typer av stöd behövas i senare delar av tillståndsprövsprocessen, då förväntningarna på en eventuell värdkommun ökar.

Yttrandet tillsammans med en sammanfattning bifogas tjänsteutlåtandet.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få några direkta konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

I ett tjänsteutlåtande från kansli- och utvecklingsenheten föreslås att yttrandet överlämnas till Klimat- och näringslivsdepartementet som Oskarshamns kommuns yttrande över remiss av utkast till lagrådsremiss En mer ändamålsenlig prövning av kärntekniska anläggningar.

Dagens sammanträde

Ordföranden ställer proposition på förslaget från kansli- och utvecklingsenheten och finner att kommunstyrelsen beslutar bifalla detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande
Yttrande inklusive sammanfattning
Missiv remiss

Skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet